

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jedle bělokorá

VY_52_INOVACE_79

Vzdělávací oblast: člověk a příroda

Vzdělávací obor (předmět): Praktika z přírodopisu

Ročník: 6., 7.

Jedle bělokorá - Abies alba Miller

Strom velkých rozměrů, vždyzelený jehličnan se silným a rovným kmenem, pravidelným větvením v přeslenech. Dosahuje stáří až 500 let, výšky 50 – 60 m, průměru kmene až 2 m. Koruna v mládí kuželovitá, poměrně pravidelná, ve stáří zploštělá.

Borka hladká, bělošedá až tmavošedá, ve stáří podélně rozpukaná, loupe se v malých plátcích.

Pupeny červenohnědé, oválné, nepryskyřičnaté.

Listy ploché jehlice až 3 cm dlouhé, na líci leskle tmavozelené, na rubu se dvěma světlejšími proužky, rostou po obou stranách větévky.

Květy samčí jsou kulovité, žluté, na spodu větévky, samičí šištice zelené, později nafialovělé, vzpřímené.

Plody válcovité vzpřímené šišky, až 15 cm dlouhé, nejdříve zelené, uzralé hnědé, rozpadavé – šupiny se uvolňují již na stromě.

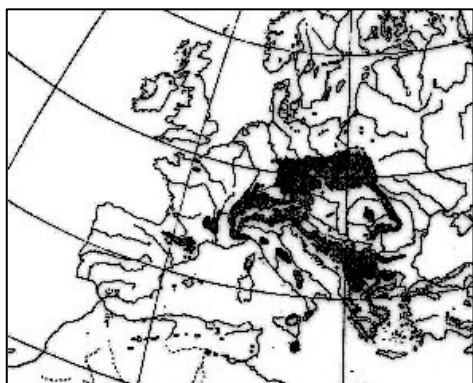
Kořenový systém – výrazný kůlový kořen s hluboko sahajícími upevňovacími kořeny.

Ekologie

Snáší hluboký stín, ale má značné nároky na vláhu. Má vyšší nároky na obsah živin a vyžaduje hlubší půdu. Patří mezi dřeviny oceánského klimatu s mírnými zimami, špatně snáší silné zimní mrazy. Je choulostivá vůči průmyslovým exhalacím, nehodí se do průmyslových oblastí. V posledních letech byly na jedlových porostech pozorovány značné škody.

Význam

Má široké upotřebení. Dříve se používala jako dřevo stavební, důlní dříví. Velmi dobře se štípe, proto sloužila na výrobu šindelů. Pravidelně rostlé dřevo jedle se používá jako ozvučné (hudební nástroje). Velmi ceněny jsou vánoční stromky, dobré uplatnění má i okrasný klest po těžbě.

Rozšíření

Typicky lesní strom v přirozených jehličnatých hvozdech především ve střední Evropě, také ve Francii, na Korsice a v pohořích Balkánu. Dnes je v Evropě již velmi málo rozšířena, zahradách a parcích se neovsažuje již tak často jako dříve.

Pracovní list k praktické výuce v arboretu

- jehličnaté stromy

1) Doplnj jména vyobrazených jehličnanů – využij poznatky z informačních tabulí v arboretu.

.....

.....

.....

2) Přiřaď a barevně propoj správné odpovědi - využij poznatky z informačních tabulí v arboretu.

tis červený

plody velikosti hrachu, černohnědé a namodralé, ojíněné

borovice lesní

plody válcovité vzpřímené šišky, šupiny se uvolňují na stromě

jedle bělokorá

listy jehlicovité silné, 7 cm dlouhé a v párech

jalovec obecný

plody červené míšky, vzhledu bobule

3) Poznáš, ke kterému jehličnanu patří tyto plody (šišky) - využij poznatky z informačních tabulí v arboretu.

.....

.....

.....

Pracovní list k praktické výuce v arboretu

- jehličnaté stromy

1) Doplň jména vyobrazených jehličnanů – využij poznatky z informačních tabulí v arboretu.

tis červený

jedle bělokorá

modřín opadavý

2) Přiřaď a barevně propoj správné odpovědi - využij poznatky z informačních tabulí v arboretu.

tis červený

plody velikosti hrachu, černohnědé a namodralé, ojíněné

borovice lesní

plody válcovité vzpřímené šišky, šupiny se uvolňují na stromě

jedle bělokorá

listy jehlicovité silné, 7 cm dlouhé a v párech

jalovec obecný

plody červené míšky, vzhledu bobule

3) Poznáš, ke kterému jehličnanu patří tyto plody (šišky) - využij poznatky z informačních tabulí v arboretu.

borovice lesní

tis červený

jedle bělokorá

Kontrolní otázky pro žáka: (jedle bělokorá)

1) Podtrhni správnou odpověď:

a) Jehlice jedle jsou ploché, na rubu 2 světlé proužky

b) Jehlice jsou krátké, tuhé, pichlavé

2) Vyber správnou odpověď a zakroužkuj:

a) Šišky jedle bělokoré visí směrem dolů

b) Šišky jedle bělokoré jsou válcovitého tvaru a vzpřímené

3) Proč nenacházíme celé šišky jedle bělokoré pod stromy?

.....

4) Dřevo jedle bělokoré se využívá na vodní stavby:

ANO NE

Kontrolní otázky pro žáka: (jedle bělokorá)

1) Podtrhni správnou odpověď:

a) Jehlice jedle jsou ploché, na rubu 2 světlé proužky

b) Jehlice jsou krátké, tuhé, pichlavé

2) Vyber správnou odpověď a zakroužkuj:

a) Šišky jedle bělokoré visí směrem dolů

b) Šišky jedel bělokoré jsou válcovitého tvaru a vzpřímené

3) Proč nenacházíme celé šišky jedle bělokoré pod stromy?

K rozpadu šišek dochází již na stromě

4) Dřevo jedle bělokoré se využívá na vodní stavby:

ANO **NE**

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Projekt EU peníze školám Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Metodický list

Název materiálu: **Jedle bělokorá**

Zdroje: COOMBES A.J., STROMY, Vydavatelstvo Osveta, Martin Czech edition, 1996
KREMER B.P., STROMY, Knižní klub ve spolupráci s nakladatelstvím Ikar Praha,
1995 Informační tabule, Mendlova univerzita v Brně, ŠLP Masarykův les Křtiny,
arboretum

Druh materiálu: Materiál pro praktickou výuku v arboretu.

Anotace: Materiál je určen k praktické výuce v přírodních podmínkách (arboretu).

Očekávané výstupy: Vztah k přírodě, její ochraně. Využívání teoretických poznatků v praxi, materiál k pracovním listům.

Klíčová slova: Strom, kůra, pupeny, listy, květy, plody, kořenový systém, ekologie, význam, rozšíření

Autor: ing. Eva Voborná
ZŠ Žďár nad Sázavou, Palachova 2189/35, příspěvková organizace

Datum: 7.1. 2012

Určeno pro: 6.,7. ročník základní školy

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Praktika z přírodopisu

Tematický okruh: Stromy - jehličnaté